

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare, 22 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket och lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare ändras. Enligt förslaget ska ersättning för jordbruksrådgivning som berättigar till ersättning också kunna ges om modernisering av gårdsbruksenheten och om förbättrad konkurrenskraft. Lagens definition av gårdsbruksenhet ska dessutom ändras så att den motsvarar Europeiska unionens gällande lagstiftning, och förutsättningarna för kompensationsersättning preciseras i fråga om innehavet av djur.

I lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket föreslås en ändring för att sänka av de ålders- och viktgränser som är en förutsättning för bidrag för slaktade killingar.

För att stödsystemen ska bli enhetligare ändras lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen när det gäller de tillsynspåföljder som bestäms utifrån arealkontroller inom växtproduktion så att de motsvarar liknande tillsynspåföljder i fråga om Europeiska unionens direktstöd. Efter den föreslagna ändringen lindras tillsynspåföljderna för stödmottagarna jämfört med nuläget när det gäller felaktigt uppgivna arealer. Dessutom görs vissa ändringar av teknisk natur.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

I Europeiska unionen hör jordbrukets stödpolitik till Europeiska unionens exklusiva behörighet. I praktiken innebär detta att de instrument som används inom Europeiska unionens politik ska prioriteras och att nationell jordbrukspolitik kan bedrivas endast med beaktande av Europeiska unionens lagstiftning och Europeiska kommissionens, nedan *kommissionen*, beslut. Grunden för jordbrukets stödssystem består i Finland av stödformerna inom Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik, som utgörs av direktstöd som helt finansieras av Europeiska unionen samt av ersättningar som delfinansieras ur Europeiska unionens medel, såsom kompensationsersättning, miljöersättning, ersättning för djurens välbefinnande, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för jordbruksrådgivning. Dessa stödformer kompletteras med nationella stöd.

I lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014), nedan *lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare*, föreskrivs om de ersättningar till jordbrukare som ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 och som det föreskrivs om i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruks-fonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005, nedan *landsbygdsförordningen*, samt om ersättning för jordbruksrådgivning. Detaljerade bestämmelser om de ersättningar som beviljas med stöd av lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare, till exempel om innehållet i de åtgärder som berättigar till ersättning, om andra närmare villkor för ersättningarna och om ersättningsbeloppen utfärdas genom förordningar av statsrådet.

Systemet för jordbruksrådgivning är under programperioden 2014—2020 ett viktigt instrument för att uppnå målen för stödsystemen i fråga om ersättningar till jordbrukare. I Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs det om jordbruksrådgivning i synnerhet i artikel 15 i landsbygdsförordningen och i artikel 12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008, nedan *den horisontella förordningen*. Nationella bestämmelser om ersättning för jordbruksrådgivning finns förutom i 10 § i lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare också bland annat i 9 kap. i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013), nedan *verkställighetslagen*.

Genom jordbruksrådgivningen stöder man jordbrukares kunskande och medvetenhet om bland annat innehållet i de tvärvillkor som är ett villkor för jordbruksstöd, de krav som gäller förgröningsstödet, begränsningen av klimatförändringen och anpassningen till den, naturens biologiska mångfald, vattenvård och markskydd, innovationer, miljöersättningen, bevarande av jordbruksmark, ekologisk produktion, växtskydd och integrerad bekämpning, produktionsdjurens välbefinnande och hälsa samt sådant som gäller miljöeffektivitet, till exempel förnybar energi och effektivisering av energiförbrukningen. Syftet med rådgivningen är att svara på det behov av rådgivning som jordbrukarna upplever för att främja målen med unionens gemensamma jordbrukspolitik och för att uppnå målen med programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Genom rådgivningen strävar man efter att öka jordbrukares kunskande om skötseln av jordbruket med hänsyn till såväl miljöfrågor som djurens hälsa och välbefinnande, minska gårdsbruksenheternas klimatpåverkan, förbättra energieffektiviteten och förebygga de risker som klimatförändringen medför.

Rådgivning ges av rådgivare som väljs av Landsbygdsverket. Rådgivarna väljs och godkänns för viss tid, som löper ut när programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland

2014—2020 avslutas. Närmare bestämmelser om jordbruksrådgivning finns i statsrådets förordning om systemet för jordbruksrådgivning (1387/2014). För närvarande finns det 575 rådgivare som har godkänts av Landsbygdsverket. Under 2015 gjordes det sammanlagt 5 208 rådgivningsbesök på 4 659 gårdsbruksenheter. Målet för programperioden 2014—2020 är att ge rådgivning på 43 000 gårdsbruksenheter.

Genom lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013), nedan *lagen om direktstöd*, har Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013 om regler för direktstöd för jordbrukare inom de stödordningar som ingår i den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 637/2008 och rådets förordning (EG) 73/2009, nedan *stödförordningen*, genomförts till den del som genomförandet av stödförordningen förutsätter nationell reglering. I lagen om direktstöd ingår bestämmelser om bland annat stöd som beviljas med stöd av den lagen, det vill säga grundstöd, förgröningsstöd, stöd till unga jordbrukare och produktionskopplat stöd. Med stöd av lagen om direktstöd kan som produktionskopplat stöd beviljas bidrag för mjölkkor, bidrag för nötkreatur, bidrag för jordbruksgrödor samt får- och getbidrag. Närmare bestämmelser om stöd som beviljas med stöd av lagen om direktstöd samt om närmare villkor för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

I 22 § i lagen om direktstöd föreskrivs om får- och getbidrag som beviljas i form av produktionskopplat stöd. Bidrag kan beviljas förutom för levande tackor och hongetter också för slaktade lamm och killingar. Bidrag för slaktade killingar kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst 18 månader gamla killingar med en slaktvikt på minst 15 kilogram. Närmare bestämmelser om bland annat förutsättningarna för beviljande av bidrag, stödbelopp och bidragsnivåer utfärdas genom förordning av statsrådet. För närvarande föreskrivs det om bidrag som beviljas för slaktade killingar i 4 kap. i statsrådets förordning om bidrag för mjölkkor och nötkreatur, får- och getbidrag samt bidrag för jordbruksgrödor som betalas för 2016 (115/2016). Bidrag för slaktlamm och slaktkillingar kan beviljas årligen i hela landet sammanlagt för högst 1,1 miljoner euro, och för stödåret 2015 var det fastställda bidraget för slaktlamm och slaktkillingar 36,50 euro per slaktkropp. För stödåret 2015 betalades bidrag för slaktlamm och slaktkillingar sammanlagt för något över 30 000 slaktkroppar, varav antalet slaktkillingar var under 100.

Ur ett stödpolitiskt perspektiv är de föreskrivna åldersgränserna för killingar och hongetter delvis överlappande i den gällande lagstiftningen om får- och getbidrag. Enligt den gällande lagstiftningen är en bidragsberättigande levande honget en minst tolv månader gammal get som har fått avkomma, medan en bidragsberättigande levande killling är en högst 18 månader gammal get som väger minst 15 kilogram och som inte har fått avkomma. I fråga om slakt kan det dessutom konstateras att det i samband med slakten ska med stöd av Europeiska unionens lagstiftning om transmissibla spongiforma encefalopatier (TSE-sjukdomar) avlägsnas TSE-riskmaterial, inklusive ryggmärg, från slaktkroppar av över 12 månader gamla getter, vilket medför kostnader.

I lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan *lagen om nationella stöd*, föreskrivs om de jordbrukarstöd som enligt kommissionens beslut kan beviljas i Finland och betalas med nationella medel samt om villkoren för beviljande av dessa stöd. Med stöd av lagen om nationella stöd kan som nationellt stöd beviljas nationellt stöd till södra Finland för husdjursskötsel, växtproduktion, växthusproduktion och lagring av trädgårdsprodukter. För de nordliga områdena kan däremot beviljas stöd för växtproduktion, husdjursskötsel, växthusproduktion, lagring av trädgårdsprodukter, lagring av skogsbär och skogssvamp, renhushållning, tjänster inom husdjursskötsel, som transportbidrag för mjölk och kött samt som annat nordligt stöd. I lagen om nationella stöd finns utöver bestämmelser om olika stödformer också bestämmelser om grunderna för fastställande av stöden, de allmänna grunderna

för stödminskningar, påföljderna vid försening och tillsynspåföljder, vissa villkor för betalning av stöd, återtagande av ansökan om stöd och bevarande av handlingar. Med stöd av lagen om nationella stöd får närmare bestämmelser om de ovannämnda omständigheterna i regel utfärdas genom förordning av statsrådet. För närvarande finns bestämmelser om tillsyn i statsrådets förordning om övervakning av nationella stöd för växtproduktion och husdjursskötsel 2016 (282/2016).

I 4 kap. (Sänkning och förvägran av stöd) i lagen om nationella stöd finns det bland annat bestämmelser om tillsynspåföljder i fråga om olika stöd, till exempel tillsynspåföljder i fråga om stöden för växtproduktion, husdjursproduktion och växthusproduktion. I lagen föreskrivs om tillsynspåföljder och om grunderna för hur dessa bestäms, och genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om grunderna för sänkning av stöd när det gäller olika stödformer och försummelse att iaktta olika stöd-villkor. I 18 § (Tillsynspåföljder beträffande stöden för växtproduktion i fråga om arealen och den konstaterade växten) i lagen om nationella stöd föreskrivs om sänkning av arealbaserade stöd i sådana fall där det vid tillsynen konstateras att arealen är mindre än den areal som har uppgetts i ansökan. Enligt 1 mom. minskar stödet i sådana fall där den areal för stödformen eller stödtypen som uppgivits i ansökan är större än den faktiska arealen, så att sänkningen blir större när den proportionella skillnaden mellan den uppgivna och den faktiska arealen ökar. Enligt momentet beviljas inget stöd om skillnaden mellan den uppgivna och den faktiska arealen i förhållande till den faktiska arealen är över 50 procent. Närmare bestämmelser om tillsynspåföljder utfärdas genom förordning av statsrådet, för närvarande i statsrådets förordning om övervakning av nationella stöd för växtproduktion och husdjursskötsel 2016 (282/2016).

I Europeiska unionens lagstiftning föreskrivs om tillsynspåföljder i fråga om stöd och ersättningar som beviljas med stöd av lagen om direktstöd och lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare bland annat i den horisontella förordningen och i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 640/2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet och villkor för avslag på eller indragning av betalningar samt administrativa sanktioner som gäller för direktstöd, landsbygdsutvecklingsstöd och tvärvillkor, nedan *administrationsförordningen*, som antagits med stöd av den horisontella förordningen. I den horisontella förordningen ingår bestämmelser om bland annat kontrollsystem och påföljder. Dessa bestämmelser gäller bland annat allmänna principer för kontroller, administrativa påföljder, det integrerade administrations- och kontrollsystemet, kontroller som medlemsstaterna utför och kommissionens rätt till upplysningar. I administrationsförordningen föreskrivs det bland annat om systemkrav som gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet, om stöd-ansökningar och inlämnande av dem samt om de administrativa påföljderna i fråga om olika stödformer och olika situationer.

I syfte att underlätta verkställigheten och förenhetliga stödsystemen har man strävat efter att föreskriva om tillsynspåföljderna i fråga om stöd som beviljas med stöd av lagen om nationella stöd på motsvarande sätt som det föreskrivs om tillsynspåföljderna i fråga om stöd och ersättningar som beviljas med stöd av lagen om direktstöd och lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare. Administrationsförordningen har dock ändrats genom kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1393/2016 så att de tillsynspåföljder som föranleds av skillnaden mellan den areal som uppgivits i ansökan och den faktiska arealen som konstateras vid tillsynen blir lindrigare än i den gällande lagstiftningen. Ändringen av administrationsförordningen trädde i kraft den 22 augusti 2016. Efter att ändringen av administrationsförordningen (i synnerhet artikel 19 a) har trätt i kraft har bestämmelsen om att stöd inte beviljas om skillnaden mellan den uppgivna och den faktiska arealen är över 50 procent i lagen om nationella stöd strängare påföljder än den motsvarande bestämmelsen i administrationsförordningen. Till följd av ändringen av administrationsförordningen är det skäl att ändra lagen om

nationella stöd, för att även i fortsättningen kunna fastställa tillsynspåföljderna i fråga om nationella stöd så att de i mån av möjlighet motsvarar tillsynspåföljderna i fråga om direktstöd och programbaserade ersättningar till jordbrukare, och för att tillsynspåföljderna inte ska vara strängare än i fråga om direktstöd och programbaserade ersättningar till jordbrukare.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Det föreslås att lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare ändras på grund av ändringen av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020, så att jordbruksrådgivning kan ges om modernisering av gårdsbruksenheten och om förbättrad konkurrenskraft. Också det försämrade ekonomiska läget för gårdsbruksenheterna ökar behovet av rådgivning som omfattar dessa ämnesområden. Den rådgivning som gäller modernisering av gårdsbruksenheten och förbättrad konkurrenskraft kan innefatta en kartläggning av de gårdsspecifika behoven och av möjligheterna att utveckla gårdsbruksenheten. I samband med rådgivningen kan till exempel gårdsbruksenhetens lönsamhet, alternativ för diversifiering av jordbruket, investeringsalternativ för jordbruket och eventuella finansieringsplaner analyseras.

Det föreslås att lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare preciseras i fråga om den bestämmelse som handlar om kompensationsersättning, så att de djur som beaktas vid beräkningen av djurenhetstätheten ska innehas av mottagaren av ersättningen. Bestämmelser om detta ska utfärdas genom lag. I lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare föreskrivs redan för närvarande om att djuren ska innehas av mottagaren av ersättningen i fråga om miljöersättning, ersättning för djurens välbefinnande och ersättning för ekologisk produktion. Dessutom ändras lagens definition av gårdsbruksenhet så att den motsvarar Europeiska unionens lagstiftning.

I lagen om direktstöd föreslås det en ändring i fråga om får- och getbidrag så att bidrag för slaktade killingar kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst tolv månader gamla killingar med en slaktvikt på minst tio kilogram. Avsikten är att förenkla stödvillkoren och undanröja överlappningen mellan definitionerna av killing och honget. Dessutom kan man genom att sänka den övre åldersgränsen för slaktkillingar till högst tolv månader minska på de kostnader som orsakas av att avlägsna TSE-riskmaterial i samband med slakten och som sänker det redovisningspris som betalas till producenten.

Det föreslås att lagen om nationella stöd ändras i fråga om tillsynspåföljder som föranleds av att arealen som uppgivits i ansökan är större än den faktiska arealen, så att bestämmelsen om att inget stöd beviljas om skillnaden mellan arealerna är över 50 procent slopas. På så vis är det så vitt möjligt att få tillsynspåföljderna att motsvara tillsynspåföljderna i fråga om direktstöd och programbaserade ersättningar till jordbrukare i motsvarande situationer. I lagen tas dock in en bestämmelse om att stödet inte får sänkas mer än den areal som uppgivits i ansökan, vilket motsvarar påföljdsbestämmelserna bland annat i fråga om systemet med direktstöd. I lagen om nationella stöd föreslås det dessutom några ändringar av teknisk natur.

Genom utvidgningen av ämnesområdena i jordbruksrådgivning strävar man efter att förbättra gårdsbruksenheternas möjligheter att förbättra sin konkurrenskraft och produktivitet i den svåra ekonomiska situation som för närvarande råder inom jordbruket. Syftet med de ändringar som föreslås i lagen om direktstöd är att förenkla den lagstiftning som gäller stödsystem, så att verkställigheten av stödsystemet underlättas och stödsystemet ur stöntagarnas perspektiv upplevs vara tydligare. Genom den föreslagna ändringen av lagen om nationella stöd strävar man efter att förenhetliga de olika tillsynspåföljderna i fråga om olika stödsystem, och på så sätt underlätta verkställigheten av de olika stödsystemen.

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen har inte några konsekvenser för statsfinanserna. Ersättning för jordbruksrådgivning betalas från moment 30.20.43 (Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar) i statsbudgeten och får- och getbidrag från moment 30.20.41 (EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd). I finansieringsramen för programperioden 2014—2020 har det reserverats sammanlagt 34 miljoner euro för jordbruksrådgivning, och inom denna ram finansieras också den ökade mängden rådgivning som den föreslagna ändringen medför. För bidrag för slaktlamm och slaktkillingar reserveras årligen ett anslag på sammanlagt 1,1 miljoner euro under 2015—2020.

Landsbygdsverket väljer de rådgivare som ger rådgivning om modernisering av gårdsbruksenheten och om förbättring av dess konkurrenskraft med iakttagande av förfarandet enligt lagen om offentlig upphandling. Cirka 100 rådgivare som ger sådan rådgivning uppskattas bli valda (för närvarande är 575 personer som har godkänts och valts av Landsbygdsverket verksamma med jordbruksrådgivning). Landsbygdsverket bedöms kunna välja rådgivare inom ramen för sina nuvarande personalresurser.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna handlägger ansökningarna om ersättning för jordbruksrådgivning och fattar beslut om att betala denna ersättning. Dessa uppgifter fördelas mellan 15 närings-, trafik- och miljöcentraler. Utvidgningen av ämnesområdena i systemet för jordbruksrådgivning till att även gälla modernisering av gårdsbruksenheten och förbättrad konkurrenskraft uppskattas inte medföra något behov av att öka närings-, trafik- och miljöcentralernas personalresurser.

Den föreslagna ändringen om att sänka den övre åldersgränsen för slaktkillingar underlättar verkställigheten av stödsystemet, eftersom undanröjningen av överlappningen mellan ålderskraven för getter inom mjölkproduktionen, det vill säga hongetter och slaktkillingar, leder till att man inte längre behöver följa att kravet på att geten har fått avkomma fylls. Dessutom bedöms det att sänkningen av åldersgränsen som är ett villkor för bidraget leder till att en allt större andel av nyfödda killingar av hankön blir slaktdjur. Eftersom andelen slaktkillingar för närvarande är marginell jämfört med andelen slaktlamm, bedöms det ökade antalet slaktkillingar dock inte inverka på bidragsnivån i någon betydande grad.

Med tanke på bidragstagarna gör utvidgningen av ämnesområdena i jordbruksrådgivning till att även gälla modernisering av gårdsbruksenheten och förbättring av dess konkurrenskraft det lättare för jordbrukare att klara sig i det försämrade ekonomiska läget. Med hjälp av rådgivningen kan man kartlägga de gårdsspecifika behoven och möjligheterna att utveckla gårdsbruksenheten. I samband med rådgivningen kan jordbrukaren få analyserad information om till exempel gårdsbruksenhetens lönsamhet, alternativ för diversifiering av jordbruket, investeringsalternativ för jordbruket och om eventuella finansieringsalternativ och finansieringsplaner. Rådgivningen kan också utnyttjas till exempel vid generationsväxlingar när man ser över förutsättningarna för generationsväxling samt finansieringen och beskattningen av den.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. I fråga om de föreslagna ändringar som gäller ersättning för jordbruksrådgivning har Landsbygdsverket deltagit i beredningen av propositionen.

Till den del förslaget handlar om villkoren för att bidrag ska beviljas för slaktkillingar (högst tolv månader och minst tio kilogram) har också Landsbygdsverket, Centralförbundet för lant-

och skogsbruksproducenter MTK rf, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf och Suomen Vuohiyhdistys ry deltagit i beredningen av ändringarna i stödvillkoren.

Utkastet till proposition sändes på remiss till justitieministeriet, finansministeriet, Livsmedelssäkerhetsverket, Landsbygdsverket, statens ämbetsverk på Åland, närings-, trafik- och miljöcentralerna, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, ProAgria Keskusten Liitto, Svenska Lantbrukssällskapens Förbund rf och Suomen Vuohiyhdistys ry.

Utlåtanden om förslaget till proposition lämnades av justitieministeriet, Livsmedelssäkerhetsverket, Landsbygdsverket, statens ämbetsverk på Åland, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf, ProAgria Keskusten Liitto, Svenska Lantbrukssällskapens Förbund rf och Suomen Highland Cattle Club / Highland Cattle Club Finland ry.

De som lämnat utlåtanden förhöll sig i huvudsak positivt till propositionen. Livsmedelssäkerhetsverket, statens ämbetsverk på Åland och Svenska Lantbrukssällskapens Förbund rf hade inget att anmärka på i fråga om utkastet till proposition. I utlåtandena från Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, ProAgria Keskusten Liitto, Svenska Lantbrukssällskapens Förbund rf och Suomen Highland Cattle Club / Highland Cattle Club Finland ry föreslogs inga ändringar till innehållet i de föreslagna lagarna, utan de anmärkningar som framfördes i utlåtandena gällde antingen genomförandet av systemet för jordbruksrådgivning eller omständigheter som det föreskrivs om på förordningsnivå. Landsbygdsverket föreslog vissa preciseringar såväl till lagarna som till motiveringarna till dem. I utlåtandet från justitieministeriet behandlades förslaget om bestämmelsen om jäv i lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare. Till följd av utlåtandet från justitieministeriet har förslaget till bestämmelsen om jäv i lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare uteslutits från regeringens proposition.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare

2 §. Definitioner. Definitionen av gårdsbruksenhet i 8 punkten föreslås bli ändrad så att den motsvarar definitionen i Europeiska unionens lagstiftning. I fråga om definitionen av gårdsbruksenhet kan man direkt hänvisa till definitionen av jordbruksföretag i artikel 4.1 b i stödförordningen. Efter den föreslagna ändringen är definitionen förenlig med den definition som används i systemet med Europeiska unionens direktstöd.

6 §. Kompensationsersättning. Det föreslås att 2 mom. kompletteras så att ett villkor för att kompensationsersättningen kan höjas är att de djur som beaktas vid beräkningen av djurenhetstätheten ska innehas av mottagaren av ersättningen. Bestämmelser om detta finns för närvarande i 9 § i statsrådets förordning om kompensationsersättning (236/2015), enligt vilken det genomsnittliga djurantalet på gårdsbruksenheten under kalenderåret beaktas vid beräkning av djurenhetstätheten i enlighet med 4 och 5 § i statsrådets förordning om djurenheter i vissa stöd till jordbruket (45/2015). Enligt den sistnämnda förordningen baserar sig beräkningen av djuren på de djur som mottagaren av ersättningen innehar. Det är dock ändamålsenligt att bestämmelser om detta utfärdas genom lag. Dessutom är det skäl att beakta att det som är avgörande när det gäller hur stöd bestäms i fråga om alla stödformer som baserar sig på antalet djur eller på djurtätheten, är att djuren uttryckligen innehas och inte exempelvis att man äger dem.

10 §. Ersättning för jordbruksrådgivning. I 2 mom. görs en sådan ändring att ersättning också kan beviljas för modernisering av gårdsbruksenheten och för förbättrad konkurrenskraft. Rådgivning om modernisering av gårdsbruksenheten och om förbättrad konkurrenskraft innefattar också en genomgång av gårdsspecifika behov och gårdsbruksenhetens utveckling. Då analyseras till exempel främjande av marknadsföring, diversifiering av jordbruket och olika investeringsalternativ. I samband med rådgivningen kan man också analysera lönsamheten, göra preliminära kalkyler och planera finansieringen. På grund av förbudet mot kumulering av stöd kan rådgivningen inte innebära att en affärsplan upprättas för gårdsbruksenheten. I fråga om generationsväxling kan rådgivningen exempelvis handla om förutsättningarna för generationsväxling och om finansiering och beskattning av den. Rådgivning som bidrar till att förbättra konkurrenskraften kräver i praktiken noggrann kartläggning av läget och eventuellt också planering och uppföljning i några år.

I paragrafens 1, 3 och 4 mom. föreslås inga ändringar.

1.2 Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket

22 §. Får- och getbidrag. Det föreslås att 2 mom. ändras så att bidrag för slaktade killingar kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst tolv månader gamla killingar med en slaktvikt på minst tio kilogram. Med hänvisning till det som beskrivs ovan i avsnittet om nuläget anses förslaget vara ändamålsenligt, i synnerhet därför att åldersgränserna för killingar och hongetter är delvis överlappande i den gällande lagstiftningen, sett ur ett stödpolitiskt perspektiv. Enligt gällande lagstiftning är en stödberättigande levande honget en minst tolv månader gammal get som har fått avkomma, medan en stödberättigande levande killling är en högst 18 månader gammal get som väger minst 15 kilogram och som inte har fått avkomma. Enligt bestämmelser som gällde före stöddåret 2015 var en över tolv månader gammal honget bidragsberättigande utan någon skyldighet att ha fått avkomma. För att förenkla stödvillkoren och undanröja överlappningen mellan de nuvarande definitionerna av killling och honget, ändras lagstiftningen till denna del så att den motsvarar den lagstiftning som gällde tidigare. De år

2015 ikraftträdde stödvillkoren om hongetters ålder och om huruvida de har fått avkomma har lett till tolkningsfel i fråga om huruvida en honget är bidragsberättigande, trots att det är möjligt att producera den mjölkmenge som anges i stödvillkoren (400 liter i året per honget).

1.3 Lag om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

1 §. Tillämpningsområde. Det föreslås att 2 mom. ändras så att det motsvarar den gällande lagstiftningen. Lagen om finansiering av renhushållning och naturnäringar (45/2000) har upphävts genom lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011) som trädde i kraft den 1 januari 2016, och därför ändras laghänvisningen i lagen om nationella stöd till att gälla den gällande lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar.

10 c §. Referenskvantitet för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning. Referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning har beräknats 2008. Bestämmelsen om att den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten ska begära utlåtande av närings-, trafik- och miljöcentralen innan referenskvantiteten beräknas är således onödig, och därför föreslås det att 4 mom. upphävs.

10 d §. Höjning av referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning. Besluten om höjning av referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning har fattats 2008. Bestämmelsen om att den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten ska begära utlåtande av närings-, trafik- och miljöcentralen innan referenskvantiteten höjs är således onödig, och därför föreslås det att 5 mom. upphävs.

10 e §. Beviljande av från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning. Det föreslås att 2 mom. upphävs, eftersom bestämmelsen i momentet har överförs i ändrad form till paragrafens 1 mom. genom lag 1357/2014 och momentet av misstag inte har blivit upphävt i samband med att den lagen stiftades.

18 §. Tillsynspåföljder beträffande stöden för växtproduktion i fråga om arealen och den konstaterade växten. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat så att det stöd som beviljas inte får sänkas mer än den areal som uppgivits i ansökan, om den areal för stödformen eller stödtypen som uppgivits i ansökan är större än den faktiska arealen. Enligt den gällande lagstiftningen beviljas inget stöd om skillnaden mellan den uppgivna och den faktiska arealen i förhållande till den faktiska arealen är över 50 procent. Efter att ändringen i administrationsförordningen (i synnerhet artikel 19 a) har trätt i kraft kan gränsen på 50 procent för att inget stöd beviljas leda till att påföljden enligt lagen om nationella stöd är strängare än påföljden i motsvarande fall enligt lagen om direktstöd. Genom förordning av statsrådet utfärdas även i fortsättningen närmare bestämmelser om tillsynspåföljderna i fråga om arealen.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Vid beredningen av lagen om direktstöd och lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare beaktades den av grundlagsutskottet förutsatta utvärderingen av för-fattningsnivån som helhet och fästes särskild vikt vid att bemyndigandena att utfärda förordning ska vara noggrant avgränsade. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis av hävd krävt att bestämmelser om bemyndigande genom lag ska vara exakta och noggrant avgränsade (t.ex. GrUU 1/2004 rd och GrUU 46/2006 rd). Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis (GrUU 25/2005 rd) även fäst uppmärksamhet vid att användningen av de bemyndiganden som anknyter till

stödsystemen i praktiken begränsas av Europeiska unionens lagstiftning samt av riksdagens beslut om anslagen i statsbudgeten, anslagens användningsändamål och andra budgetmotiveringar. Också utfärdandet av statsråds-förordningar med stöd av lagen om direktstöd och lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare samt förordningarnas innehåll begränsas av den mycket detaljerade helhet som Europeiska unionens lagstiftning utgör. Den linje som grundlagsutskottet antagit när det gäller hur godtagbara bemyndiganden att utfärda förordningar i lagstiftningen om jordbruksstöd är har också behandlats till exempel i grundlagsutskottets utlåtande GrUU 16/2007 rd. I denna proposition finns inga förslag till nya bemyndiganden att utfärda förordningar. De ändringar som föreslås i denna proposition och som gäller förutsättningar för att bevilja stöd med stöd av lagen om direktstöd och ersättningar med stöd av lagen om programbaserade ersättningar till jordbrukare ska utfärdas genom lag.

De föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014) 2 §
8 punkten, 6 § 2 mom. och 10 § som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

8) *gårdsbruksenhet* ett jordbruksföretag enligt artikel 4.1 b i förordningen om direktstöd,

6 §

Kompensationsersättning

Kompensationsersättningen kan höjas, om djurtätheten på gårdsbruksenheten är i genomsnitt
minst 0,35 djurenheter per ersättningsberättigande åkerhektar. De djur som beaktas vid beräk-
ningen av djurtätheten ska innehas av mottagaren av ersättningen.

10 §

Ersättning för jordbruksrådgivning

Ersättning för jordbruksrådgivning kan beviljas för jordbruksrådgivning enligt artikel 15 i
landsbygdsförordningen och artikel 12 i den horisontella förordningen.

Rådgivning kan ges om tvärvillkor, krav som gäller förgröningsstöd, begränsning av och
anpassning till klimatförändringar, biologisk mångfald, vattenvård och markskydd, innovat-
ioner, miljöersättningen, bevarande av jordbruksmark, ekologisk produktion, växtskydd och
integrerad bekämpning, produktionsdjurens välbefinnande och hälsa, modernisering av gårds-
bruksenheten och förbättrad konkurrenskraft samt effektiviserad energianvändning, förnybar
energi och andra faktorer i anslutning till miljöeffektivitet.

Ersättningen betalas till en rådgivare som är godkänd i enlighet med 45 § i lagen om verk-
ställighet av jordbruksstöd (192/2013) eller, om rådgivaren är anställd hos någon, till rådgiva-
rens arbetsgivare.

Närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning för jordbruksrådgivning, ersättningsbelopp, rådgivningens innehåll, finansieringen och grunderna för bestämmande av ersättningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013) 22 § 2 mom.,
sådant det lyder i lag 1356/2014, som följer:

22 §

Får- och getbidrag

Aktiva jordbrukare kan dessutom beviljas bidrag för slaktade lamm och killingar. Bidrag för slaktade lamm kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst 12 månader gamla lamm med en slaktvikt på minst 18 kilogram. Bidrag för slaktade killingar kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst 12 månader gamla killingar med en slaktvikt på minst 10 kilogram.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) 10 c § 4 mom., 10 d § 5 mom. och 10 e § 2 mom.,
sådana de lyder, 10 c § 4 mom. och 10 d § 5 mom. i lag 1489/2009 och 10 e § 2 mom. i lag 301/2009, samt
ändras 1 § 2 mom. och 18 § 1 mom.,
av dem 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1362/2014, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska unionen och inte heller på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnäringar (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnäringar (986/2011), skoltlagen (253/1995), lagen om stödjande av landsbygdens utveckling (28/2014) eller lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014).

18 §

Tillsynspåföljder beträffande stöden för växtproduktion i fråga om arealen och den konstaterade växten

Om den areal för stödformen eller stödtypen som uppgivits i ansökan är större än den faktiska arealen, sänks det stöd som beviljas så att sänkningen ökar när den proportionella skillnaden mellan den uppgivna och den faktiska arealen blir större. Det stöd som beviljas får dock inte sänkas mer än den areal som uppgivits i ansökan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 13 oktober 2016

Vid förhinder för statsministern, kommun- och reformminister

Anu Vehviläinen

Jordbruks- och miljöminister *Kimmo Tiilikainen*

1.

Lag

om ändring av lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014) 2 § 8 punkten, 6 § 2 mom. och 10 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Definitioner

Definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

8) *gårdsbruksenhet* en produktionsenhet som en jordbrukare leder och som används för jordbruk samt bildas av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller av en eller flera produktionsbyggnader med mark och som är funktionellt och ekonomiskt självständig och förvaltas som en helhet på grundval av ägande eller hyra,

8) ***gårdsbruksenhet*** ett jordbruksföretag enligt artikel 4.1 b i förordningen om direktstöd,

6 §

6 §

Kompensationsersättning

Kompensationsersättning

Kompensationsersättningen kan höjas, om djurtätheten på gårdsbruksenheten är i genomsnitt minst 0,35 djurenheter per ersättningsberättigande åkerhektar.

Kompensationsersättningen kan höjas, om djurtätheten på gårdsbruksenheten är i genomsnitt minst 0,35 djurenheter per ersättningsberättigande åkerhektar. *De djur som beaktas vid beräkningen av djurtätheten ska innehas av mottagaren av ersättningen.*

Gällande lydelse

10 §

Ersättning för jordbruksrådgivning

Ersättning för jordbruksrådgivning kan beviljas för jordbruksrådgivning enligt artikel 15 i landsbygdsförordningen och artikel 12 i den horisontella förordningen.

Rådgivning kan ges om tvärvillkor, krav som gäller förgröningsstöd, begränsning av och anpassning till klimatförändringar, biologisk mångfald, vattenvård och markskydd, innovationer, miljöersättningen, bevarande av jordbruksmark, ekologisk produktion, växtskydd och integrerad bekämpning, produktionsdjurens välbefinnande och hälsa, effektiviserad energianvändning, förnybar energi och andra faktorer i anslutning till miljöeffektivitet.

Ersättningen betalas till en rådgivare som är godkänd i enlighet med 45 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) eller, om rådgivaren är anställd hos någon, till rådgivarens arbetsgivare.

Närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning för jordbruksrådgivning, ersättningsbelopp, rådgivningens innehåll, finansieringen och grunderna för fastställande av ersättningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

10 §

Ersättning för jordbruksrådgivning

Ersättning för jordbruksrådgivning kan beviljas för jordbruksrådgivning enligt artikel 15 i landsbygdsförordningen och artikel 12 i den horisontella förordningen.

Rådgivning kan ges om tvärvillkor, krav som gäller förgröningsstöd, begränsning av och anpassning till klimatförändringar, biologisk mångfald, vattenvård och markskydd, innovationer, miljöersättningen, bevarande av jordbruksmark, ekologisk produktion, växtskydd och integrerad bekämpning, produktionsdjurens välbefinnande och hälsa, *modernisering av gårdsbruksenheten och förbättrad konkurrenskraft* samt effektiviserad energianvändning, förnybar energi och andra faktorer i anslutning till miljöeffektivitet.

Ersättningen betalas till en rådgivare som är godkänd i enlighet med 45 § i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013) eller, om rådgivaren är anställd hos någon, till rådgivarens arbetsgivare.

Närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning för jordbruksrådgivning, ersättningsbelopp, rådgivningens innehåll, finansieringen och grunderna för bestämmande av ersättningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 22 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbruket (193/2013) 22 § 2 mom.,
sådant det lyder i lag 1356/2014, som följer:

Gällande lydelse

22 §

Får- och getbidrag

Aktiva jordbrukare kan dessutom beviljas bidrag för slaktade lamm och killingar. Bidrag för slaktade lamm kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst 12 månader gamla lamm med en slaktvikt på minst 18 kilogram. Bidrag för slaktade killingar kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst 18 månader gamla killingar med en slaktvikt på minst 15 kilogram.

Föreslagen lydelse

22 §

Får- och getbidrag

Aktiva jordbrukare kan dessutom beviljas bidrag för slaktade lamm och killingar. Bidrag för slaktade lamm kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst 12 månader gamla lamm med en slaktvikt på minst 18 kilogram. Bidrag för slaktade killingar kan beviljas utifrån till djurregistret anmälda slakter av högst 12 månader gamla killingar med en slaktvikt på minst 10 kilogram.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) 10 c § 4 mom., 10 d § 5 mom. och 10 e § 2 mom.,
 sådana de lyder, 10 c § 4 mom. och 10 d § 5 mom. i lag 1489/2009 och 10 e § 2 mom. i lag 301/2009, samt
ändras 1 § 2 mom. och 18 § 1 mom.,
 av dem 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1362/2014, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

 Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska unionen och inte heller på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnärings- (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av renhushållning och naturnärings- (45/2000), skoltlagen (253/1995), lagen om stödjande av landsbygds utveckling (28/2014) eller lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014).

 Denna lag tillämpas inte på direkta stöd och bidrag som beviljas jordbruket och trädgårdsodlingen och som helt finansieras av Europeiska unionen och inte heller på stöd som beviljas på grundval av lagen om finansiering av landsbygdsnärings- (329/1999), lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), *lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärings- (986/2011)*, skoltlagen (253/1995), lagen om stödjande av landsbygds utveckling (28/2014) eller lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014).

10 c §

10 c §

*Referenskvantitet för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-
 hållning*

*Referenskvantitet för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-
 hållning*

*Den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten ska begära utlåtande av närings-, trafik- och miljöcentralen innan referenskvantiteten enligt 2 mom. 1 punkten beräknas. Begäran om utlåtande ska behandlas vid närings-, trafik- och miljöcentralen i bråds-
 kande ordning.*

 (upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 d §

Höjning av referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-hållning

Den kommunala landsbygdsnäringsmyndigheten ska begära utlåtande av närings-, trafik- och miljöcentralen innan referenskvantiteten höjs. Begäran om utlåtande ska behandlas vid närings-, trafik- och miljöcentralen i bråds-kande ordning.

10 d §

Höjning av referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-hållning

(upphävs)

10 e §

Beviljande av från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-hållning

Om den sökande har beviljats undantag enligt 27 § 2 mom. för år 2007 eller om det år 2007 är fråga om en sådan situation som avses i 10 § 3 mom., används vid bedömningen av förutsättningarna för beviljande av stöd som kalkylerad åkerareal tre hektar.

10 e §

Beviljande av från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-hållning

(upphävs)

18 §

Tillsynspåföljder beträffande stöden för växtproduktion i fråga om arealen och den konstaterade växten

Om den areal för stödformen eller stödtypen som uppgivits i ansökan är större än den faktiska arealen, sänks det stöd som beviljas så att sänkningen ökar när den proportionella skillnaden mellan den uppgivna och den faktiska arealen blir större. Om skillnaden mellan den uppgivna och den faktiska arealen i förhållande till den faktiska arealen är över 50 procent beviljas inget stöd.

18 §

Tillsynspåföljder beträffande stöden för växtproduktion i fråga om arealen och den konstaterade växten

Om den areal för stödformen eller stödtypen som uppgivits i ansökan är större än den faktiska arealen, sänks det stöd som beviljas så att sänkningen ökar när den proportionella skillnaden mellan den uppgivna och den faktiska arealen blir större. Det stöd som beviljas får dock inte sänkas mer än den areal som uppgivits i ansökan.

Denna lag träder i kraft den 20 .